

Vedtak etter smittevernloven § 4-1

Vedtak fra kommunelege 1 i Alvdal kommune:

Med hjemmel i smittevernloven § 4-1 fatter kommunelege 1 i Alvdal kommune følgende vedtak:

«For å stoppe spredning av Covid-19 og bidra til å opprettholde nødvendige helse- og omsorgstjenester gjør kommunelege 19.03.20 følgende vedtak, etter smittevernloven § 4-1»

Alle tilreisende til kommunen etter reiser i områder utenfor regionen som omtales Fjellregionen*, ilegges karantene 14 dager etter ankomst. Karantenen gis i henhold til Forskrift om karantene** nevnt i begrunnelsen for vedtaket.

Personell definert på justis- og beredskapsdepartementets liste over kritiske samfunnsfunksjoner fritas fra dette vedtakets karantenekrav, men de nasjonale føringer for karantene og isolasjon ved sykdom gjelder.

Vedtaket har virkning fra 19.03.2020 og er gyldig i 7 dager.

Vedtaket omhandler karantene for alle som er tilreisende til Alvdal kommune etter reiser i områder utenfor regionen som omtales Fjellregionen*

*Fjellregionen defineres som kommunene Holtålen, Rørø, Os, Tolga, Folldal, Rendalen, Alvdal og Folldal kommuner.

Vedtaket supplerer Helsedirektoratets vedtak av 12.03.2020. Klage på dette vedtaket avgjøres, jf. smittevernloven § 8-3 av Fylkesmannen Innlandet.

I de tilfeller hvor forflytning av personell er nødvendig for å sikre tilgjengelig mannskap for fortsatt drift av verk/prosjekter/ bedrifter eller for å opprettholde logistikk inn til og ut fra virksomheter eller andre særskilte tilfeller, kan kommunelege etter søknad gjøre unntak. Det kan ikke gjøres unntak fra vedtaket dersom hensynet til smittevern settes vesentlig til side.

Vedtaket er gjort i henhold til Forvaltningslovens §37 fjerde ledd bokstav a) og b)

Begrunnelse for vedtaket

Covid-19 er erklært som et alvorlig utbrudd av allmennfaglig smittsom sykdom som kan få alvorlige helsekonsekvenser for mange mennesker, særlig eldre og pasienter i risikogrupper. Sykdommen er også erklært pandemi og en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse av Verdens helseorganisasjon. Covid-19 epidemien har i dag ulik utbredelse innad i Norge.

Helsedirektoratet vurderte 10.03.2020 at spredningen har gått over i en ny fase der en ikke har klart å identifisere smittekjeden for alle som blir syke. Dette innebærer at alle nye smittetilfeller ikke lenger kan spores tilbake til utlandet.

Som tidligere omtalt har Folkehelseinstituttet angitt at epidemien på nasjonalt nivå har gått over i fase 2. Dette er etter kommunelege1s vurdering ikke tilfellet for Alvdal kommune. Det vil derfor være hensiktsmessig å gjennomføre tiltak som er mer inngripende enn det som er gjort på nasjonalt nivå. Dette for i så stor grad som mulig å forebygge og motvirke overføring av koronavirus til og iblant befolkningen i Alvdal kommune.

Vedtaket vurderes nødvendige både for å beskytte sårbare grupper og for å opprettholde nødvendig kapasitet i helsetjenesten. Som FHI har fastslått vil selv en liten nedgang i reproduksjonstallet («antall personer en smittet person smitter») ha stor betydning for epidemiens størrelse og varighet.

Vedtaket er derfor etter kommunelegens vurdering forholdsmessig og kan begrunnes fra en helhetlig vurdering. Kommunelege vurderer at vedtaket med angitte smitteverntiltak er medisinskfaglig begrunnet og nødvendig av hensyn til smittevernet i kommunen. Dette for i så stor grad som mulig å opprettholde tilstrekkelig smittevernkapasitet i kommunen. I dette ligger også at SI -Tynset skal ha så gode forutsetninger som mulig til å sikre nødvendig helsehjelp til befolkningen i opptaksområdet.

Etter kommunelege 1s vurdering vil den samfunnsmessige nytten av vedtaket overstige den belastning og ulempe vedtaket vil medføre. Frivillig medvirkning er vektlagt i denne vurderingen.

Rettslig grunnlag

Av smittevernlova § 4-1 første og femte ledd framgår:

«Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,

b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,

c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,

d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen,

e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avliving av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering.»

Grunnleggende krav for iverksetting av tiltak etter § 4-1 av smittevernlova § 1-5 legger føringer for om vedtak kan fattes:

«Smitteverntiltak etter loven skal være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Tvangstiltak kan ikke brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.»

I Alvdal kommune har kommunelege¹ delegert myndighet til å fatte vedtak etter smittevernlova § 4-1 første ledd når situasjonen vurderes å kreve dette.

Karanteneplikt

Det innføres en utvidet karanteneplikt tilsvarende Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden** fra 13.03.20 og viser til gjeldende:

Personer som har hatt nær kontakt med en som er bekreftet smittet av SARS CoV-2-virus skal oppholde seg i karantene i 14 dager etter kontakten. Med nær kontakt menes kontakt med andre personer med mindre enn to meters avstand i mer enn 15 minutter, eller direkte fysisk kontakt. Dette gjelder ikke helsepersonell som har benyttet forsvarlig beskyttelsesutstyr.

En person i karantene skal oppholde seg i eget hjem eller på annet egnet oppholdssted. Personen kan bare oppholde seg utenfor hjemmet eller oppholdsstedet, såfremt nær kontakt med andre enn de personer som vedkommende bor sammen med, unngås. Personer i karantene kan ikke foreta følgende aktiviteter:

- a) gå på jobb eller skole
- b) lengre reiser innenlands eller reiser utenlands
- c) ta offentlig transport
- d) oppsøke steder hvor større grupper personer oppholder seg
- e) oppsøke nær kontakt med andre personer enn de personer vedkommende bor sammen med.

Spredning

Epidemiens forløp er av det europeiske smitteverninstituttet (ECDC) delt inn i 5 faser. Fase 1 beskrives på følgende måte:

«Enkelte importtilfeller og smitte i ett eller to ledd fra dem, men så å si alle tilfeller lar seg spore tilbake til kjent smittekilde i Norge eller eksponering i utlandet.»

Fase 2 beskrives på følgende måte:

«Stadig flere importtilfeller, men de fleste nye tilfellene er smittet i Norge, og det finnes flere klynger med minst tre ledd av innenlands smitte, mens andre deler av landet ennå ikke er affisert.»

Folkehelseinstituttet (FHI) har vurdert at vi på nasjonalt nivå har gått over i fase 2.

Spredninga er følgelig i en vesentlig annen situasjon for Fjellregionen, og Alvdal kommune enn den er for større deler av Sør-Norge. Det er ikke unaturlig å dele FHIs vurdering av at en på nasjonalt nivå har gått over i fase 2. Basert på den informasjonen tilgjengelig per i dag er det vurderes det likevel at Alvdal kommune fremdeles er i fase 1.

Smittevernstrategi

Folkehelseinstituttet skriver i sin risikovurdering datert 12.03.2020 at erfaringer fra andre land tyder på at det er mulig å påvirke pandemiens gang gjennom flere «godt gjennomførte tiltak i kombinasjon».

Det grunngis der at «selv liten nedgang i reproduksjonstallet, vil ha stor betydning for epidemiens størrelse og varighet».

Tiltak mot epidemiens spredning tar sikte på å bringe det effektive reproduksjonstallet under 1. På den måten gir hver pasient i gjennomsnitt opphav til færre enn en ny pasient. På denne måten vil pandemien redusere seg selv og dø ut.

I fase 1 (og 2) er målet å utsette starten av pandemien lengst mulig. Aktuelle tiltak er då:

- *God hygiene i befolkningen (tiltak 1)*
- *Tidlig oppdaging og isolering av smittede (tiltak 2)*
- *Oppfølging av eksponerte (tiltak 3)*
- *Færre reisende fra epidemiske områder (tiltak 4)*

Tiltak 1 om hygiene i befolkninga er grundig poengtert og gjentatt både nasjonalt og lokalt. Det er i Alvdal kommune «distribuert» informasjonsmateriell i «alle kanaler», herunder på nettsider, i media, ved oppslag og gjennom direkte oppfordringer.

Tiltak 2 gjelder tidlig oppdaging og isolering av smitta personer. Etter myndighetenes endring i testrutiner er vår teststrategi basert i større grad på å skjerme pasienter på helseinstitusjoner og risikopersoner. Ved påvisning av positive prøver som utgjør risiko for smitte for disse gruppene vil aktuelle personer umiddelbart bli orientert og isolert.

Tiltak 3 Er oppfølging av eksponerte, dvs. smitteoppsporing. Alvdal kommune etablerer smittesporingsgruppe. Intensiv smitteoppsporing drives så lenge det vurderes mulig og hensiktsmessig.

Tiltak 4 går på å hindre reisende fra epidemiske områder. Hensikten med tiltak 4 er å redusere import av smitte med personer fra områder med vedvarende spredning. Dette framstår som et viktig tiltak i fase 1, og delvis i fase 2, siden det er stor forskjell i antall smittede personer i ulike deler av landet. Kommunelege1s vurdering er at «epidemiske områder» er områder med mange hytteeiere, studenter og andre med tilknytning til regionen og at disse ligg geografisk nært kommunen. FHI beskriver følgende råd og tiltak:

«Redusert kontakthypighet i befolkningen ved at man holder avstand til andre, jobber hjemmefra hvis man kan og unngår forsamlingslokaler. Arrangementer blir avlyst. Skoler for ungdom og unge voksne vil bli vurdert stengt. Tiltakene tar sikte på å forebygge smitte fra personer som ikke vet at de er smittede».

Utdyping av «tiltak 4»:

Tiltak 4 kan omfatte alle, eller det kan omfatte risikogrupper eller folk rundt risikogrupper. Tiltaket kan innebære:

- Økt avstand mellom folk i undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk.
- Mindre bruk av undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk.
- Stenging av undervisningsinstitusjoner, bedrifter, forsamlingslokaler og kollektivtrafikk samt avlysning av arrangementer.
- Portforbud.
- Avsperring av områder med sanitærbarrierer.

Flere av overstående punkter er allerede gjennomført i kommunen med grunnlag i forskrift datert 12.03.2020 *Forskrift om karantene mv. etter reiser utenfor Norden* og endringer av 17.03.2020 *Forskrift om endring i forskrift om karantene mv. ved ankomst til Norge* om karanteneplikt ved innreise til Norge.

Tiltak 4 har som mål å redusere import av smittede personer fra andre områder. Dette er av naturlige årsaker primært relevant i tidlige faser av epidemien. Når «importerte tilfeller» utgjør en stadig mindre andel av nye tilfeller kan tiltaket ha forlatt sin relevans. Det er kommunelege1s vurdering at vi i Alvdal kommune må fokusere på dette tiltaket, så lenge vi lokalt fremdeles er i fase 1.

19.03.2020

Håkon Spæren Henningsen

Kommunelege 1

Alvdal kommune